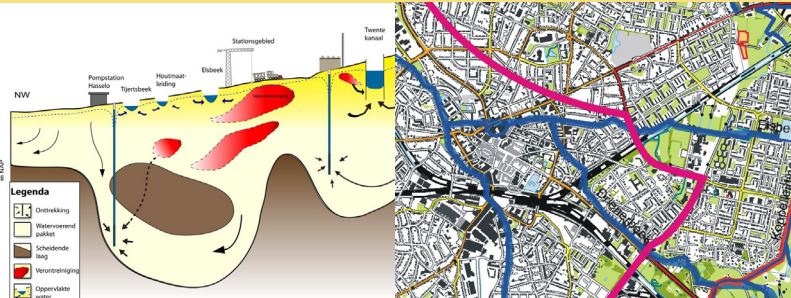
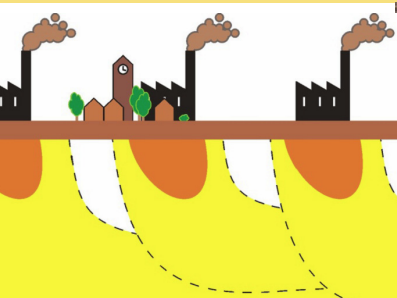

GEMEENTE HENGLO

Gebiedsgericht grondwaterbeleid

Wat is gebiedsgericht grondwaterbeleid?

In het centrumgebied van Hengelo bevinden zich grootschalige grondwaterverontreinigingen. Met het gebiedsgericht grondwaterbeleid kunnen meerdere verontreinigingen gezamenlijk worden aangepakt. De gemeente neemt dan de verantwoordelijkheid voor de verontreiniging over van individuele probleemhebbers. Die probleemhebbers betalen hiervoor een afkoop-som. De gemeente zorgt vervolgens voor de aanpak van deze verontreiniging. Dit noemen we een gebiedsgerichte aanpak van grondwaterverontreinigingen. Deze aanpak is kostenbesparend en efficiënt.

Waarom is dit beleid opgesteld?

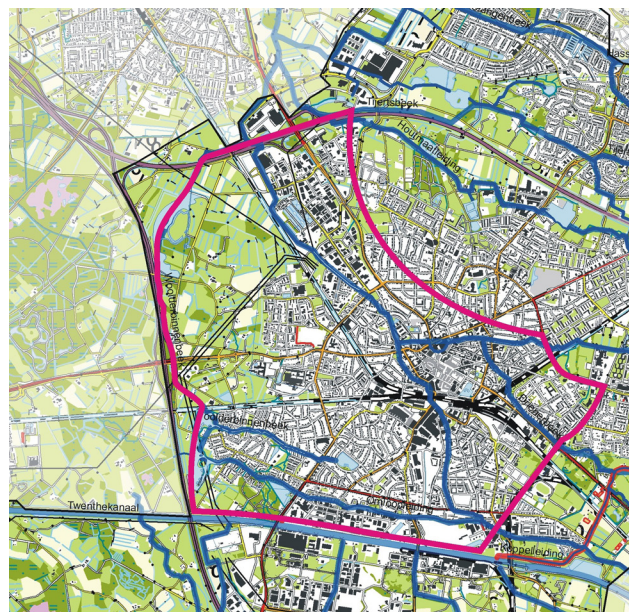
Ruimtelijke ontwikkelingen binnen het centrum van Hengelo lopen vertraging op door de aanwezigheid van grootschalige grondwaterverontreinigingen. Die grondwaterverontreinigingen zijn met name ontstaan op oude industrieterreinen in het centrumgebied. Het gaat overal om stoffen die werden gebruikt als oplos- of ontvettingsmiddel. Door hun omvang is het saneren van deze verontreinigingen erg kostbaar. Bovendien lopen sommige verontreinigingen in elkaar over. Hierdoor is het lastig om afzonderlijke verontreinigingen te onderscheiden en aan te wijzen wie er voor verantwoordelijk is.

De markt vraagt om een oplossing voor het probleem. Het mogelijk maken van een gebiedsgerichte aanpak is het antwoord van het college hierop. Hiervoor is een eerste basis gelegd met de Visie op grondwaterkwaliteit uit 2006.

Binnen het landelijke beleid over bodemverontreiniging krijgt de gebiedsgerichte aanpak veel aandacht. Het is één van de onderwerpen waarover in 2009 in het bodemconvenant afspraken zijn gemaakt tussen het rijk, de provincies, de waterschappen en de gemeenten. Hengelo is één van de koplopers in het opstellen en uitvoeren van gebiedsgericht grondwaterbeleid. De gemeenteraad heeft het Beleidsplan Ondergrond op 24 april 2012 vastgesteld.

Wat houdt de gebiedsgerichte aanpak in?

Het uitgangspunt van de gebiedsgerichte aanpak is dat gebruik gemaakt wordt van biologische processen in de bodem. Uit onderzoek blijkt dat de omstandigheden in de Hengelose bodem kunnen zorgen voor natuurlijke afbraak van de verontreiniging. Hierbij zetten bacteriën de verontreiniging om in onschadelijke stoffen. Op basis van onderzoeksgegevens is de natuurlijke afbraak gemodelleerd. We verwachten dat na 30 jaar de gewenste kwaliteitsdoelstelling wordt bereikt. Wat we gaan doen is beschreven in het Gebiedsbeheerplan voor het centrumgebied van Hengelo. Daarin is ook het beheergebied aangegeven waar de gebiedsgerichte aanpak uitgevoerd wordt. In de onderstaande figuur is het beheergebied met een roze lijn aangegeven:

Op de plaats waar de verontreiniging is ontstaan, worden de hoogste gehalten aan verontreiniging in het grondwater gemeten. Stroomafwaarts nemen de gehalten over het algemeen af.

Bovendien zit de verontreiniging daar dieper in de bodem. De verontreiniging mag zich niet buiten het beheergebied verspreiden. Binnen het beheergebied houden we de verontreiniging goed in de gaten met een monitoringsnetwerk met peilbuizen. Op verschillende diepten nemen we monsters van het grondwater, zodat we te weten komen of de verontreiniging zich binnen het beheergebied verspreid. Uit de monsters kunnen we ook afleiden in welke mate er natuurlijke afbraak plaatsvindt.

Als de natuurlijke afbraak in werkelijkheid tegenvalt, dan is het mogelijk dat de verontreiniging opkwelt in de beken binnen het beheergebied. Omdat in het sediment en vlak daarboven de omstandigheden voor natuurlijke afbraak (veel) gunstiger zijn dan in de ondergrond, zal de verontreiniging hier alsnog afgebroken worden. Daarom verwachten we niet dat er verontreiniging in het water van de beek terecht komt. Natuurlijk houden we in de gaten of dit soms toch gebeurt. Dit hebben we afgestemd met het waterschap Regge en Dinkel. Het waterschap is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het oppervlaktewater.

Vanzelfsprekend mogen er geen risico's voor de mens of het milieu ontstaan als gevolg van de gebiedsgerichte aanpak. Dan moeten we ingrijpen. De verontreiniging zit zo diep in de bodem, dat de kans klein is dat de Hengelose inwoners en bedrijven last zullen hebben van de gebiedsgerichte aanpak.

Wie voert de gebiedsgerichte aanpak uit?

De gebiedsgerichte aanpak wordt uitgevoerd door de gemeente. Daarmee is de gemeente de gebiedsbeheerder. Soms is de gemeente zelf verantwoordelijk voor een verontreiniging. Dat geldt voor vangnetgevallen, waarvoor niemand anders verantwoordelijk kan worden gehouden. Maar het betreft ook verontreinigingen waarvoor de gemeente vanuit het verleden zelf probleemhebber is.

De gemeente Hengelo is ook bevoegd gezag Wet bodembescherming. Daarom kan de gemeente besluiten om een gebiedsgerichte aanpak mogelijk te maken. In de Wet bodembescherming is nu alleen nog de aanpak van afzonderlijke gevallen van bodemverontreiniging beschreven. In 2012 wordt de wet daarom aangepast.

Welke verontreinigingen worden gebiedsgericht aangepakt?

Er is nu alleen voor het centrumgebied van Hengelo een gebiedsgerichte aanpak uitgewerkt. Verontreinigingen die zich binnen dat gebied bevinden kunnen gebiedsgericht worden aangepakt. Tegen betaling van een afkoopsom kan een probleemhebber zijn verantwoordelijkheid voor een grondwaterverontreiniging aan de gemeente overdragen. De deelname aan de gebiedsgerichte aanpak is vrijwillig. Een probleemhebber kan er ook voor kiezen om zijn verontreiniging afzonderlijk ('gevalsgericht') aan te pakken. Maar de afkoopsom is in het algemeen lager dan de kosten van een gevalsgerichte sanering.

Als een probleemhebber wil deelnemen aan de gebiedsgerichte aanpak, dan sluit hij daarover een overeenkomst met de gemeente. Daarin wordt ondermeer afgesproken vanaf welke diepte de gemeente de verantwoordelijkheid van de probleemhebber overneemt. Dit hangt af van de bodemopbouw ter plaatse. In de

meeste gevallen zal het gaan om de verontreiniging vanaf 3 of 4 meter onder maaiveld.

De probleemhebber blijft zelf verantwoordelijk voor de verontreiniging in de bovenste meters. Het kan nodig zijn om deze verontreiniging te saneren. Daarvoor gelden dan de regels uit de Wet bodembescherming. Hoeveel verontreiniging een probleemhebber zelf verwijdert, bepaalt mede de afkoopsom. Voor het bepalen van de hoogte van de afkoopsom heeft het college een strategie vastgesteld. De afkoopsom is afhankelijk van:

- de omvang van de verontreiniging;
- de mate waarin er gegevens over de verontreiniging bekend zijn, en;
- de inspanningen die de probleemhebber zelf verricht.

De afkoopsommen van de verschillende probleemhebbers worden ondergebracht in een daarvoor ingerichte voorziening. Vanuit deze voorziening wordt de uitvoering van de gebiedsgerichte aanpak betaald. De gemeente heeft ook rijksmiddelen ter beschikking die hiervoor kunnen worden aangewend.

Waar vindt u meer informatie?

Het Hengelose gebiedsgericht grondwaterbeleid is beschreven in het Beleidsplan Ondergrond. De technische uitvoering van de gebiedsgerichte aanpak is beschreven in het Gebiedsbeheerplan voor het centrumgebied van Hengelo. Voor meer informatie over deze plannen kunt u terecht bij de afdeling Wijkservice, Beleid en Advies. U kunt hiervoor contact opnemen via telefoonnummer (074) 245 91 07. Algemene informatie over gebiedsgericht grondwaterbeleid kunt u vinden op de website van AgentschapNL (www.bodemplus.nl).

Algemene informatie

Bezoekadressen:

Stadhuis, Burg. Jansenplein 1
Stadskantoor, Hazenweg 121

Postadres:

Postbus 18, 7550 AA Hengelo

Internet:

www.hengelo.nl

